

Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja
terveyspalvelukuntayhtymä

TARKASTUSLAUTAKUNNAN ARVIOINTIKERTOMUS VUODELTA 2017

SISÄLLYSLUETTELO

1. Tarkastuslautakunta	2
1.1. Tarkastuslautakunnan tehtävät.....	2
1.2. Tarkastuslautakunnan kokoonpano ja tilintarkastajat	2
1.3. Arvoinnin toteuttaminen	3
2. Arvio asetettujen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamisesta	4
2.1. Toiminnan ja talouden strategiset tavoitteet.....	4
3. Yhtymävaltuusto ja tavoitteet.....	5
3.1. Prosesseihin kohdistuvat tavoitteet ja toimenpiteet	6
3.2. Asiakkaisiin kohdistuvat tavoitteet ja toimenpiteet.....	6
3.3. Talouteen ja vaikuttavuuteen kohdistuvat tavoitteet ja toimenpiteet.....	8
4. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta.....	10
5. Henkilöstöön ja osaamiseen kohdistuvat tavoitteet ja toimenpiteet.....	10
6. Investoinnit.....	11
7. Muut havainnot	11
8. Yhteenveto.....	12
9. Tili- ja vastuuvapauden myöntäminen	12

1. Tarkastuslautakunta

1.1. Tarkastuslautakunnan tehtävät

Tarkastuslautakunnan keskeisimpänä tehtävänä on valtuuston asettamien toiminnallisten taloudellisten tavoitteiden toteutumisen arviointi. Halutessaan tarkastuslautakunta voi tehdä lisäksi itsenäisiä tarkastuksia valitsemissaan kohteissa.

Säännökset, jotka ohjaavat tarkastuslautakunnan tehtäviä ovat:

- Kuntalain mukaan valtuusto päättää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisimmistä tavoitteista
- Kuntalain mukaan hallitus antaa selvityksen valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa
- Kuntalain mukaan tarkastuslautakunta arvioi ovatko valtuuston talousarviossa asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet, myös strategisten tavoitteiden osalta toteutuneet kunnassa ja kuntakonsernissa. Uuden kuntalain mukaan tarkastuslautakunta voi ottaa kantaa myös toimintojen tarkoituksenmukaisuuteen ja tuloksellisuuteen.
- Edelleen kuntalain mukaan tarkastuslautakunnan on myös arvioitava talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävyttä alijäämän kattamiseen.
- Uutena tehtävänä Kuntalain 84 §:ään on tullut valvoa sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi. Säännöstä sovelletaan 1.6.2017 alkaen.

Tarkastuslautakunta laatii vuosittain kuntayhtymän valtuustolle tilinpäätöksen yhteydessä luovutettavan arviointikertomuksen.

1.2. Tarkastuslautakunnan kokoonpano ja tilintarkastajat

Voimassa olevan hallintosäännön mukaan lautakunnassa on puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä kolme muuta jäsentä. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen. Puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja.

Uusi kuntalaki astui voimaan 1. toukokuuta 2015, ja kuntavaalien vaalipäivä siirrettiin lokakuulta huhtikuulle. Valtuustokauden 2013 – 2016 tarkastuslautakunnan toimikausi päättyi organisaatiomuutoksesta johtuen 12.6.2016. Yhtymävaltuuston 13.6.2016 asettama uusi tarkastuslautakunta aloitti toimintaansa 13.6.2017. Yhtymävaltuusto valitsi kokouksessaan 25.9.2017 tarkastuslautakunnan jäsenet valtuustokaudelle 2017- 2020. **Uusi tarkastuslautakunta arvioi koko tilikautta 2017.**

Yhtymävaltuuston 12.6.2017 valitsema tarkastuslautakunta

Jäsen

Tapani Hankaniemi, pj. Kokola
Anneli Eerikäinen, vpj. Kokkola

Varajäsen

Tapani Orjala, Kokkola
Susanne Hohenthal, Kokkola

Eija Ylikangas, Kannus
Lasse Lehtinen, Kannus
Helena Broända, Kruunupyö

Riikka Junkala, Kannus
Kalervo Linna, Perho
Peter Svartsjö, Kruunupyö

Valtuuston 25.9.2017 valitsema tarkastuslautata valtuustokaudelle 5/2017 – 5/2021

Jäsen

Ilkka Piispanen pj., Toholampi
Tarja Harju-Karhula vpj., Kokkola
Katri Aro, Kannus
Johanna Järvelä, Veteli
Kari Harju, Kruunupyö

Varajäsen

Jussi Karhulahti, Halsua
Esa Kant, Kokkola
Mirja Kallio, Kokkola
Minerva Rannila, Perho
Peter Svartsjö, Kruunupyö

Lautakunnan sihteerinä ja asioiden valmistelijana on toiminut kuntayhtymän tilintarkastaja JHTT Asko Vanhatupa BDO Auditor Oy:stä (JHTT-yhteisö) sekä avustavana tarkastajana Maritta Hintsala.

1.3. Arvoinnin toteuttaminen

Soiten tarkastuslautakunta on kokoontunut tilikauden 2017 tavoitteiden arvioimiseen yhteensä yhdeksän kertaa.

26.10.2017, Soite hallintokeskus

Sidonnaisuusrekisterin käsittely. Lautakunta kuuli kuntayhtymän toimitusjohtajan ja talous- ja hallintojohtajan ajankohtaiskatsaukset.

27.11.2017, Soite hallintokeskus

Sidonnaisuusrekisterin käsittely. Lautakunta kuuli johtajaylilääkärin, hoidon ja hoivan tulosalueen ja tukipalveluiden ajankohtaiskatsaukset.

20.12.2017, Soite hallintokeskus

Tarkastuslautakunta kuuli ajankohtaiskatsaukset; hoitotyöstä, sosiaalityöstä, terveyden ja sairaanhoidon palveluista, perhepalveluista sekä hoidon ja hoivan tulosalueesta. Tarkastuslautakunta kuuli selvityksen kuljetuspalveluiden hankinta-asiassa.

24.1.2018, Soite hallintokeskus

Ajankohtaiskatsaukset tarkastuslautakunnalle antoivat toimitusjohtaja, talous- ja hallintojohtaja, kehitysvammahuollon ja vammaispalveluiden toimialajohtaja sekä kehittämisjohtaja. Tilintarkastaja antoi väliraportin tarkastuslautakunnalle.

21.2.2018, Soite hallintokeskus

Tarkastuslautakunta kuuli johtajaylilääkärin ja sairaalainsinöörin ajankohtaiskatsaukset.

28.3.2018, Soite hallintokeskus

Vs.toimitusjohtaja ja talouspäällikkö esittelivät vuoden 2017 tilinpäätöksen tarkastuslautakunnalle.

24.4.2018, Soite hallintokeskus

Tarkastuslautakunta aloitti arviointikertomuksen laadinnan.

22.5.2018, Soite hallintokeskus

Tarkastuslautakunta valmisteli arviointikertomusta.

28.5.2018, Soite hallintokeskus

Arviointikertomuksen hyväksyminen, tilintarkastuskertomuksen käsittely, esitys valtuustolle tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapauden myöntämisestä.

Kuntayhtymän toimintoja arvioitiin lautakunnan kokousten yhteydessä järjestetyissä kuulemistilaisuuksissa. Lautakunta on kokouksissaan kuullut eri sektoreiden viranhaltijoiden katsauksia taloudesta, toiminnasta ja toiminnan kehittämisestä.

Konserniin kuuluvista yhtiöstä kuultiin Kiinteistö Oy H Seitsikon toimitusjohtajan katsaus.

Tarkastuslautakunta perustaa vuoden 2017 arviointikertomuksensa edellä mainituissa kuulemistilaisuuksissa ja katselmuksissa tehtyihin havaintoihin, kuntayhtymän toimintakertomukseen ja valtuuston, hallituksen sekä lautakuntien pöytäkirjoihin ja muuhun viranhaltijoiden ja työntekijöiden tarkastuslautakunnalle toimittamaan materiaaliin, kuntalaisilta saatuun palautteeseen.

Tarkastuslautakunnan arviointityön painopistealueina vuonna 2017 oli koko kuntayhtymän toiminta. Tarkastuslautakunta ottaa kantaa myös toimintojen tarkoituksenmukaisuuteen.

2. Arvio asetettujen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamisesta

2.1. Toiminnan ja talouden strategiset tavoitteet

Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveystaloudelliset kuntayhtymä Soite käynnisti palvelut integroivan, koko maakunnan alueen kattavan kuntayhtymän toiminnan vuoden 2017 alusta. Toiminta- ja taloussuunnitelmassa Soiten toiminta ja hallinto linjattiin perustuvan seuraaviin strategisiin lähtökohtiin:

1. Ihminen keskiössä
2. Sosiaali- ja terveydenhuollon integraatio – moniammatillista asiantuntijuutta lähellä ihmisten arkea
3. Kotona asumisen ja elämisen tukeminen
4. Toiminnan ja talouden kannalta kestävät rakenteet
5. Päivystävä keskussairaala alueella
6. Toiminnan ja talouden yhteys – tiedolla johtaminen

Soitelle kuntayhtymän jäsenkuntien antama tavoite oli myös hillitä alueen sosiaali- ja terveydenhuollon kustannuksia, jotka ovat osoittautuneet alueen kuntien taloudelliseen kantokykyyn nähden liian korkeiksi. Samalla sote-menojen kasvua hillitsemällä on haluttu valmistautua ennakoiden maakunta- ja sote-uudistukseen sekä sote-palveluiden rahoituksen kokonaisuudistukseen.

Kuntastrategian tulee perustua arvioon kunnan nykytilanteesta sekä tulevista toimintaympäristön muutoksista ja niiden vaikutuksista kunnan tehtävien toteuttamiseen. Kuntastrategiassa tulee määritellä myös sen toteutumisen arviointi ja seuranta. Kuntalaki 37 § edellyttää, että kunnalla tulee olla toiminnanohjaamiseen ja johtamiseen tarkoitettu kuntastrategia.

Soitella ei ole varsinaista kuntalain edellyttämää valtuuston hyväksymää strategiasuunnitelmaa. Tarkastuslautakunta toteaa, että kuntayhtymän strategisia linjauksia on käsitelty vuosittain laadittavassa hyvinvointipalvelun järjestämissuunnitelmassa 2017 – 2018. Strategian valtuustokäsittelyn yhteydessä voidaan keskustella toimintojen järjestämisen tarkoituksenmukaisuudesta koko kuntayhtymän alueella. Miten jäsenkuntien saamat palvelut toteutuvat suhteessa taloudelliseen panostukseen?

Tarkastuslautakunta toteaa, että hyvinvointipalvelujen järjestämissuunnitelmassa mainittujen tavoitteiden arviointi on monissa kohdin mahdotonta. Tavoitteisiin sisältyy liiaksi asioiden yleistä kehittämistä koskevia suunnitelmia. Tarkastuslautakunta kaipaa tavoitteisiin enemmän ymmärrettävyyttä ja konkreettisuutta, erityisesti tavoitteiden ja mittareiden osalta.

intakertomuksen mukaan Soiten ”strategian” toteutumisessa on tärkeää:

- ehjien palveluketjujen luominen ja peruspalveluiden vahvistaminen
- tiedon liikkuminen ensisijaista; vastuutahon vaihtuminen palveluprosessissa ei saisi näkyä asiakas-/potilasrajapinnassa
- uusien palvelumuotojen, erityisesti sähköisten palveluiden, kehittäminen
- päivystävän sairaalan tulevaisuuden turvaaminen
- osaamispääoman varmistaminen ja strategisia tavoitteita tukeva henkilöstöpolitiikka - palkitsemisjärjestelmän kehittäminen
- palveluiden laadun, saatavuuden, palveluhenkisen toimintakulttuurin kehittäminen ja organisaation imagon luominen siten, että laajeneva valinnanvapaus ei muodosta uhkaa julkiselle palvelutuotannolle
- palveluiden laatua kuvaavien mittarien kehittäminen
- tiedolla johtaminen – toimi- ja palvelualueiden strategisia tavoitteita kuvaavien mittareiden luominen ja uudenlaisen johtamiskulttuurin luominen => strategiaan tavoitteisiin sitoutuminen kaikilla esimiestasoilla ja asetettujen toiminnan ja talouden tavoitteiden jatkuva seuraaminen ja korjaavien toimenpiteiden viipymätön käyttöönotto

Tarkastuslautakunta toteaa, että potilastietojen hyödyntäminen eri toimipisteiden välillä ei ole täysin ongelmatonta ja sujuvaa.

Tarkastuslautakunta toteaa, että potilastietojen siirto ongelmat muodostavat merkittävän potilasturvallisuusrisikin.

Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että ongelmakohdat kuntayhtymässä tunnistetaan ja ne saatetaan potilasturvallisuuden edellyttämälle tasolle.

3. Yhtymävaltuusto ja tavoitteet

Tavoitteet on jaettu sitovuustasoltaan kahteen osaan: valtuuston hyväksymään sitovaan osioon sekä toiminta- ja taloussuunnitelmaa perustelevaan ja täydentävään informatiiviseen osioon.

Sitova osio sisältää strategisen suunnitelman, joka koskee koko kuntayhtymän toimintaa ja sisältäen keskeiset toimintalinjaukset/strategiset päämäärät sekä tavoitteet ja toimenpiteet suunnitelmakaudelle. Informatiivinen osa sisältää perustelut rakenteesta ja sitovuustasosta sekä henkilöstöä että rahastoa koskevan suunnitelman.

3.1. Prosesseihin kohdistuvat tavoitteet ja toimenpiteet

- toiminnassa korostuu integraatio, eri alojen ammattilaisten toiminta yhdessä asiakkaiden, perheiden ja ryhmien kanssa
- tehtävät vastuutetaan selkeästi sekä hallinnollisessa että asiakastyössä
- palvelurakennetta kehitetään niin, että se on toiminnan ja talouden kannalta kestävä ja huomioi ennen kaikkea muuta ihmisen tarpeet – ihminen on kaiken toiminnan keskiössä
- hyvin toimiva päivystävä sairaala tarjoaa palveluita omaa aluetta laajemmalle asiakasjoukolle ja on tärkeä kumppani kaikissa palveluketjuissa

PROSESSIEN NÄKÖKULMA			
Tavoite	Toimenpiteet ja aikataulu	Tavoitetaso ja mittari	Tavoitteen toteutuminen
Tavoitteet suunnitelmakaudelle 2017 - 2019			
-Johtamisessa ja prosessien kehittämisessä toimialueiden keskinäisten raja-aitojen poistaminen - Potilaan ja asiakkaan ehyt palvelupolku sekä hoito- ja palveluketju	-Moniammatilliset asiakaslähtöiset hoito- ja palvelusuunnitelmat -Pääprosessien tunnistaminen ja selkiyttäminen, minkä pohjalta kehitetään prosesseja asiakas- ja potilaslähtöisesti -Effican ja SosEffican käytön kehittäminen tukemaan ehyttä palvelupolkua	-Effican ja SosEffican käytössä ja näiden ominaisuuksia hyödynnetään	- Soite pääprosessit on määritelty. Työryhmä koordinoi prosessien kehittämistä ja koulutusta on järjestetty prosessimallintajille. -Ohjelmistot käytössä, mutta ominaisuuksien hyödyntämisessä kehitettävää ja käyttö laajenee SosEffican osalta vielä vuonna 2018
Hoito- ja palveluprosessien johtamisessa on tarvittava, ajantasainen ja luotettava tieto	-Vakioraporttien käyttöönotto ja hyödyntäminen toiminnan kehittämisessä säännöllisesti	-Vakioraportit käytössä ja tuloksia arvioidaan säännöllisesti eri johtoryhmissä	-Edelleen kehitettävää osaamisen ja resursoinnin näkökulmista.

3.2. Asiakkaisiin kohdistuvat tavoitteet ja toimenpiteet

- palvelut ja tuki pyritään tarjoamaan mahdollisimman lähellä ihmisten arkea
- kotona asumista ja elämistä tukemalla päästään parhaiten hyödyntämään ihmisten ja heidän lähiyhteisöjensä voimavaroja, se myös edistää kuntoutumista parhaiten eri asiakasryhmissä
- asiakkaiden ja potilaiden osallisuutta kehitetään edelleen ja otetaan käyttöön uusia
- toimintamalleja

- asiakkaille tarjotaan jatkossa enemmän mahdollisuuksia sähköisiin palveluihin ja eri keinoja palvelun saamiseen, esim. videoyhteydet

ASIAKAS- JA POTILASNÄKÖKULMA			
Tavoite	Toimenpiteet ja aikataulu	Tavoitetaso ja mittari	Tavoitteen toteutuminen
Tavoitteet suunnitelmakaudelle 2017 - 2019			
Saumattomuus ja joustavuus palveluissa asiakkaan ja potilaan kokemana.	<p>-Sähköisten palveluiden käytön mahdollistaminen ja kehittäminen.</p> <p>-Toimialueiden välisen yhteistyön vahvistaminen kaikilla johtamisen ja kehittämisen tasoilla.</p>	<p>-Itseilmoittamisen käyttöä laajennettu keskussairaalaan 2017</p> <p>-Asiakas- ja potilaslähtöisen ajanvarausjärjestelmän laajentaminen kokeiluna.</p>	<p>-Käytössä kolme itseilmoittautumislaitetta; laajennusta estää toimittajan ja tuotteen muutos</p> <p>- Videovisiitti palvelu käytössä Hoidon ja hoivan kotihoidossa sekä Kehitysvamma huollon avohuollossa ja tukiasumisessa.</p> <p>-Käynnistynyt hyvin, mutta edellyttää jatkuvaa varmistamista ja kehittämistä.</p>
Asiakkaiden ja potilaiden osallisuuden lisääminen.	<p>-Asiakaspalautteen kokoaminen ja hyödyntäminen – tavoitteena positiivisen palautteen määrän kasvu.</p> <p>-Asiakas- ja potilasraatien sekä kokemusasiantuntijuuden ja kehittäjäasiantuntiminnan käynnistäminen ja vakiinnuttaminen</p> <p>-Monimuotoinen ja asiakaslähtöinen viestintä</p>	<p>-Asiakaskyselyjä järjestetään aktiivisesti nettipalaute - järjestelmän käytön tukena.</p> <p>-Raadit ja ryhmät toimivat aktiivisesti</p>	<p>- Asiakaspalautetta kerätään monipuolisesti. Asiakaspalautteiden keskiarvo:</p> <p>QPro-asiakastytyväisyys koko Soitessa 3,8</p> <p>Tesa 3,2</p> <p>Hoito ja hoiva 4,5</p> <p>KehVa 4,3</p> <p>Perheiden palvelut 4,1</p> <p>Hoidon ja hoivan asumispalveluissa sekä KehVan toimintayksiköissä järjestetään säännöllisesti asiakkaiden ja omaisten tapahtumia.</p> <p>Raadit ovat käynnistyneet ja toimineet aktiivisesti. Raatien kanssa jatketaan toimintatapojen kehittämistä,</p>

			<p>vuonna 2018 kiinnitetään erityistä huomiota raatien ja Soiten toimialueiden väliseen vuoropuheluun.</p> <p>On toteutettu, julkaistu oma lehti, tehty aktiivista tiedottamista ja oltu näkyvillä sosiaalisessa mediassa.</p>
--	--	--	--

Terveystalolaki 2. luku 11§

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten huomioon ottaminen

Kunnan ja sairaanhoitopiirin kuntayhtymän on päätöksenteon ja ratkaisujen valmistelussa arvioitava ja otettava huomioon tehtävien päätösten ja ratkaisujen vaikutukset väestön terveyteen ja sosiaaliseen hyvinvointiin.

Merkitykselliset toiminnalliset muutokset tulisi olla selkeämmin esitetty, jotta päättäjille tulisi selville päätösten vaikutukset kuntalaisille.

Tarkastuslautakunnan mielestä ennen merkittäviä muutoksia tulisi suorittaa päätösten vaikuttavuusarviointi terveystalolain 2. luvun 11 §:n edellyttämällä tavalla.

Esimerkiksi röntgenpalveluiden keskittäminen, terveyskeskustoimintojen ja neuvolapalveluiden supistaminen sekä etäännyttäminen.

Tarkastuslautakunnan mielestä asiakaspalautteen analyysissä pitää ilmoittaa vastanneiden lukumääriä ja avata termejä lukijalle.

Tarkastuslautakunta toteaa, että valtuuston jäsenet eivät ole päässeet konkreettisesti osallistumaan talousarvion toiminnallisten tavoitteiden valmisteluun. Millä konkreettisilla keinoilla voidaan lisätä valtuuston roolia toiminnallisten tavoitteiden asettamisessa? Tarkastuslautakunta toteaa, että viranhaltijajohto on mitä ilmeisemmin omalla linjauksellaan lopettanut vierailut jäsenkuntiin. Tarkastuslautakunnan mielestä yhteydenpitoa jäsenkuntiin pidetään erittäin tärkeänä.

3.3. Talouteen ja vaikuttavuuteen kohdistuvat tavoitteet ja toimenpiteet

- toiminnan laajuutta ja sisältöä kuvaavat tilastot ovat aina ajan tasalla ja niitä arvioidaan jatkuvasti toiminnan johtamisen pohjaksi
- jäsenkuntien kanssa tehdään tiivistä yhteistyötä terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi
- erityispalveluita myydään alueen ulkopuolelle

TALOUS- JA VAIKUTTAVUUSNÄKÖKULMA			
Tavoite	Toimenpiteet ja aikataulu	Tavoitetaso ja mittari	Tavoitteen toteutuminen
Tavoitteet suunnitelmakaudelle 2017 - 2019			
Jäsenkuntalaskutuksen sote-menojen kasvun puolittaminen	-Sosiaali- ja terveydenhuollon integroidut palveluprosessit ja johtaminen	-kasvu max. + 2,5 % vrt- vuosi tp 16 -jäsenkuntien sote-kustannukset ovat maan keskiarvoa edullisemmat	-muutos – 2,45 % eli merkittävästi raamia pienempi -tieto käytettävissä myöhemmin
Erityispalveluissa jäsenkuntien ulkopuolisen myynnin hallittu kasvu	-Yhteistyö naapurisairaanhoidopiirien ja naapurikuntien kanssa on aktiivista. -Markkinointia ja viestintää vahvistetaan	-jäsenkuntien ulkopuolisen myynnin osuus 26 % esh-kokonaisuutannosta (tp 17)	- jäsenkuntien ulkopuolinen myynti ylitti 12 % budjetoidusta (2,5 M€) -markkinointia ja viestintää lisättiin eri kanavissa
Maisema -työkalun optimaalinen hyödyntäminen prosessien johtamisessa	-Maisema –järjestelmän käyttöönotto ja perehdytys kustannustenjakotyöväline –käytön lisäksi myös johtamisen työkaluna	-Maisemalla jaetaan osa jäsenkuntien kustannuksista suoriteperusteisen laskutuksen rinnalla	-Maisema käytössä sekä kuntien välisen kustannustenjaon välineenä että toiminnan raportointivälineenä.

Kuntayhtymän toimintamenojen muutos, huomioiden Kokkolan kaupungin vuoden 2016 sosiaali- ja terveydenhuollon menot, on 32 598 000 euroa (11,9 %).

Kuntayhtymän tilinpäätökseen sisältyy edellisten tilikausien ylijäämää 12 392 219,70 euroa. Taseessa on myös pitkäaikainen laina kuntayhtymästä eronneille kunnille 1 422 276,59 euroa.

Jäsenkuntalaskutuksen sote-menojen kasvun puolittaminen ei ole tilikaudella täysin toteutunut.

Tarkastuslautakunta toteaa, että toimintojen uudelleenjärjestämisellä on kuitenkin ollut joitakin kuntakohtaisia positiivisia vaikutuksia kustannusten kehitykseen. Asiakasnäkökulmasta tarkasteltuna toimintojen organisointi / keskittäminen ei välttämättä ole ollut taloudellisin toimintatapa.

4. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Talousarvion ja –suunnitelman mukaisten taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumista **arvioidaan kuukausittain toimialueilla ja johtoryhmässä sekä raportoidaan hallitukselle**. Raportoinnin yhteydessä selvitetään toimintaympäristön muutoksia, ja niiden vaikutuksia Soiten toimintaan sekä henkilöstön saatavuutta. Johtavien viranhaltijoiden viranhaltijapäätökset tuodaan kuukausittain hallitukselle tiedoksi.

Toimialueittain valmisteltavissa osavuosikatsauksissa hallitus arvioi kolmannes-vuosittain toiminnan tilaa neljän BSC-lähtöisen ja valtuustotasolla määritellyn tavoitenäkökulman kautta. Lisäksi arvioidaan erikseen sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan osuus. Tässä yhteydessä varmistetaan myös viranhaltijapäätösten valvonta tulosalueilla.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta arvioidaan erikseen ja erityisesti tulosalueittain järjestettävässä johdon katselmuksessa kevään tapaamisissa. Syksyn toiminta- ja taloussuunnitteluun painottuvassa johdon katselmuksessa sekä suunnittelu-prosessissa tarkastellaan resurssien riittävyyttä suhteutettuna todettuihin riskitekijöihin.

Kuntayhtymän vakuustoittoiminnan hallinnoinnissa käytetään ns. meklaritoimintaa. Sisäistä valvontaa ja riskien arviointia tukevat sekä tarkastuslautakunta että tilintarkastaja. Työskentely on hyvin vuorovaikutteista ja vahvasti preventiivistä.

Kuntayhtymän sisäinen valvonta on asianmukaisesti järjestetty ja sen toteutumista on voitu seurata mm. osavuosikatsauksissa annettujen selvitysten perusteella.

5. Henkilöstöön ja osaamiseen kohdistuvat tavoitteet ja toimenpiteet

- työhyvinvointiin kiinnitetään erityistä huomiota vahvistamalla henkilöstöjohtamista, esimiestyötä ja työyhteisön jäsenyyttä
- henkilöstön palkitsemisjärjestelmä tehdään yhdessä henkilöstön kanssa
- otetaan käyttöön resurssipankki henkilöstön suuntaamiseksi tehokkaasti oikeisiin kohteisiin, henkilöstösäästöjen aikaansaamiseksi ja resurssien tasapuolisen suuntaamisen varmistamiseksi
- luodaan keskitetty sijaistyöntekijäresurssi, jonka avulla voidaan vapauttaa esimiesten työtä sijaishankinnasta henkilöstöjohtamiseen ja toiminnan kehittämiseen

HENKILÖSTÖN NÄKÖKULMA			
Tavoite	Toimenpiteet ja aikataulu	Tavoitetaso ja mittari	Tavoitteen toteutuminen
Tavoitteet suunnitelmakaudelle 2017 - 2019			

ARVIOINTIKERTOMUS

Työhyvinvoinnin kokemus paranee	-Henkilöstöjohtamista, esimiestyötä ja työyhteisön jäsenyyttä vahvistetaan ja tuetaan mm. yhteisön vuorovaikutusta ja osaamista kehittämällä -Avoin johtamisen kulttuuri (avoin vuorovaikutus ja viestintä)	-Maltillinen sairauspoissaolojen määrä: max 12 kpv/vuosi/henkilö -Työhyvinvointikyselyn tulos vähintään 14,2 -Kyselyssä arvio johtamisesta ja johtoryhmän työstä paranee edelliseen tulokseen verrattuna	- Sairauspoissaolojen määrä ka 17,9 kpv/htv. Merkittävät erot toimialueiden kesken ja myös toimialueiden sisällä. -Seuraava työhyvinvointikysely syksyllä 2018.
Hyvästä työstä ja tavoitteiden saavuttamisesta palkitaan.	-Palkitsemisjärjestelmä kehitetään ja otetaan käyttöön v.2017 – 2018.	-Palkitsemisjärjestelmä käytössä.	-Valmistelu on käynnistynyt.
Henkilöstö on moniammatillisesti osaavaa ja työstä innostunutta.	-Henkilöstön osaamista kehitetään kuntayhtymän strategian mukaisesti.	-Ammatillisen täydennyskoulutuksen osallistuminen 100%	88 %
Henkilöstöresurssi kohdennetaan kustannustehokkaasti ja vaikuttavasti.	-Resurssipankki otetaan käyttöön 2017. Eläke- ja muu henkilöstöpoistuma hyödynnetään sekä uusiin resurssi-tarpeisiin vastataan resurssipankin kautta.	-Henkilöstöresurssi vähenee n. 1 % vuodessa (htp päivät - 1%)	33 talletusta pankkiin ja 11 nostoa pankista= 23 75 vanhuuseläkkeelle 14 tke

Henkilöstön koulutuksen osalta tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota eri ammattikuntiin kuuluvien työntekijöiden tasapuoliseen koulutukseen ja ammatilliseen kehittämiseen.

Työyhteisön hyvän ilmapiirin ylläpitämiseksi tavoitteena ollut palkitsemisjärjestelmän käyttöönotto on suositeltavaa toteuttaa mahdollisimman pian. Palkitsemisjärjestelmän lisäksi on tarpeellista kiinnittää huomiota myös muihin työhyvinvointia edistäviin ja tukeviin toimintamalleihin (TYHY- ja TYKY-toiminta). Tarkastuslautakunta toteaa, että hyvinvoiva työyhteisö on merkittävä voimavara, johon työnantajan on panostettava.

Työnantajan tulee oma-aloitteisesti huomioida pitkä-aikaiset palvelusuhteet.

6. Investoinnit

Kuntayhtymän talousarvioon oli varattu 15 210 000 euroa investointien toteuttamiseen. Investointimäärärahoista jäi käyttämättä 5 211 201 euroa, josta olisi ollut tarpeen mainita yksityiskohtaisemmin.

7. Muut havainnot

Toimintakertomuksessa on yksityiskohtaisesti selvitetty palvelualueille asetettujen tavoitteiden toteutumista, joiden toteutumista tarkastuslautakunta ei arvioi.

Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan toimintakertomuksessa tulee mainita vireillä olevat valitusprosessit, joihin ei vielä tilikauden aikana ole saatu lopullista ratkaisua.

Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota siihen, että toimintakertomuksessa hyvin vähän tai ei lainkaan tuoda esille toteutumattomia tavoitteita eikä toteutumattomuuden vaikutuksia.

Tarkastuslautakunta pyytää kiinnittämään huomiota hallintosäännön sitovuuteen viranhaltijoiden valinnassa ja sijaisuusjärjestelyissä.

8. Yhteenveto

Tarkastuslautakunta toteaa, että meneillään oleva maakuntauudistus on tilikauden aikana työllistänyt kuntayhtymän johtoa. Tarkastuslautakunnan mielestä on tärkeää kertoa henkilökunnalle meneillään olevista muutoksista ja osallistaa henkilökuntaa tuleviin muutoksiin. Hyvä henkilöstöjohtaminen on avointa, kannustavaa ja henkilöstöä huomioivaa ja siihen tulee kiinnittää erityistä huomiota.

Tarkastuslautakunnan mielestä hallituksen esittämä toimintakertomus vuodelta 2017 kuvaa kuntayhtymän toiminnallista ja taloudellista tilaa.

Valtuuston asettamat toiminnalliset tavoitteet ovat suurimmalta osin toteutuneet huomioiden tarkastuslautakunnan edellä tekemät havainnot.

Tilintarkastuskertomuksen mukaan kuntayhtymän hallinto on toiminut laillisesti ja kirjanpito on hoidettu sitä koskevien säännösten mukaisesti.

Tarkastuslautakunta esittää valtuustolle, että arviointikertomuksessa esitettyihin havaintoihin annetaan selvitykset tarkastuslautakunnalle syyskuun loppuun mennessä ja valtuustolle lokakuun loppuun mennessä.

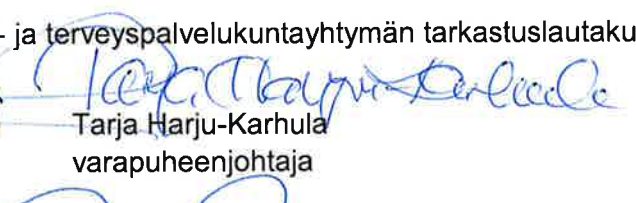
9. Tili- ja vastuuvapauden myöntäminen

Lautakunta yhtyy tilintarkastajan lausuntoon tilinpäätöksen hyväksymisestä sekä tili- ja vastuuvapauden myöntämisestä tilivelvollisille.

Kokkolassa 28.5.2018

Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveystalvvelukuntayhtymän tarkastuslautakunta

Ilkka Piispanen
puheenjohtaja

Tarja Harju-Karhula
varapuheenjohtaja

Katri Aro
jäsen

Johanna Järvelä
jäsen

Kari Harju
jäsen

